

**mar de
lletres**

**Un viatge a l'origen
de l'alfabet**

Fitxa didàctica de l'exposició

L'exposició **Mar de Lletres. Un viatge a l'origen de l'alfabet**, fa un recorregut pels diferents sistemes d'escriptura des de l'origen de l'escriptura cuneïforme, passant per l'escriptura jeroglífica, l'alfabet fenici, l'alfabet grec, els alfabetos romà i àrab fins a arribar als de la Mediterrània actual.

L'exposició proporciona informació sobre l'aparició de l'escriptura i sobre com el mar Mediterrani va esdevenir el mitjà perfecte per a què l'alfabetització arribés a tots els racons de les seves costes.

Continguts de l'exposició

Esriptures al Mediterrani

Al llarg de més de 5.500 anys, el mar Mediterrani ha estat testimoni de la creació de múltiples sistemes d'escriptura que s'han difós a través de les seves aigües.

En cap altre lloc del món trobem un nombre tan abundant d'escriptures i amb dates tan antigues com a la Mediterrània.

El naixement de l'escriptura i l'escriptura cuneïforme

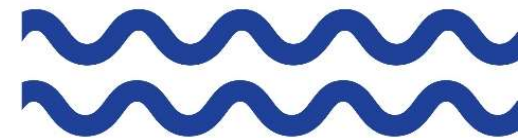
Les societats sedentàries i amb excedents de producció van desenvolupar el comerç i la necessitat de comptabilitzar i classificar aquests excedents, context en el què apareix l'escriptura.

Cap al 3500 aC apareix, el primer sistema d'escriptura de la història originat per la civilització sumèria: l'escriptura cuneïforme.

L'escriptura Jeroglífica

Paral·lelament a la difusió de l'escriptura cuneïforme, cap al 3000 aC, trobem l'aparició del jeroglífic, el sistema d'escriptura a Egipte.

L'escriba egipci. Els utensilis de l'escriba egipci.

Continguts de l'exposició

L'aparició de l'alfabet fenici

Cap a l'any 1200 aC els fenicis van idear un nou sistema d'escriptura, l'alfabet fenici, del què en van sorgir tres grans sistemes d'escriptura: l'alfabet grec, l'alfabet llatí i l'alfabet àrab.

L'escriba fenici. Escribes a les biblioteques fenícies.

La invenció de l'alfabet grec

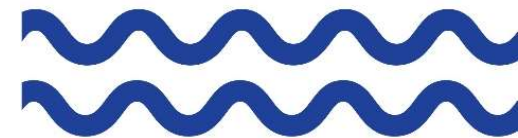
Amb el temps, els caràcters fenicis van ser adaptats a la llengua grega amb algunes modificacions i la incorporació de les vocals. L'any 862 dC es desenvolupa un nou alfabet a partir del grec, el glagolític que amb modificacions passarà a ser l'alfabet ciríl·lic, utilitzat per a escriure el rus.

L'escriba grec. L'òstracon.

Origen de l'alfabet Romà

L'alfabet llatí, o romà, deriva de l'etrusc que al mateix temps és hereu del grec. D'ell en van sortir les llengües romàniques i les germàniques, així com les bàltiques i moltes llengües indoeuropees. Actualment uns 4.900 milions de persones al món fan servir l'alfabet llatí per a escriure.

L'escriba romà. L'alfabetització a l'antiga Roma.

Continguts de l'exposició

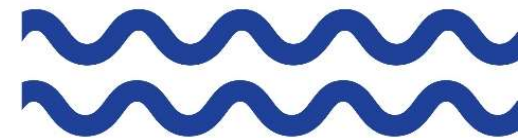
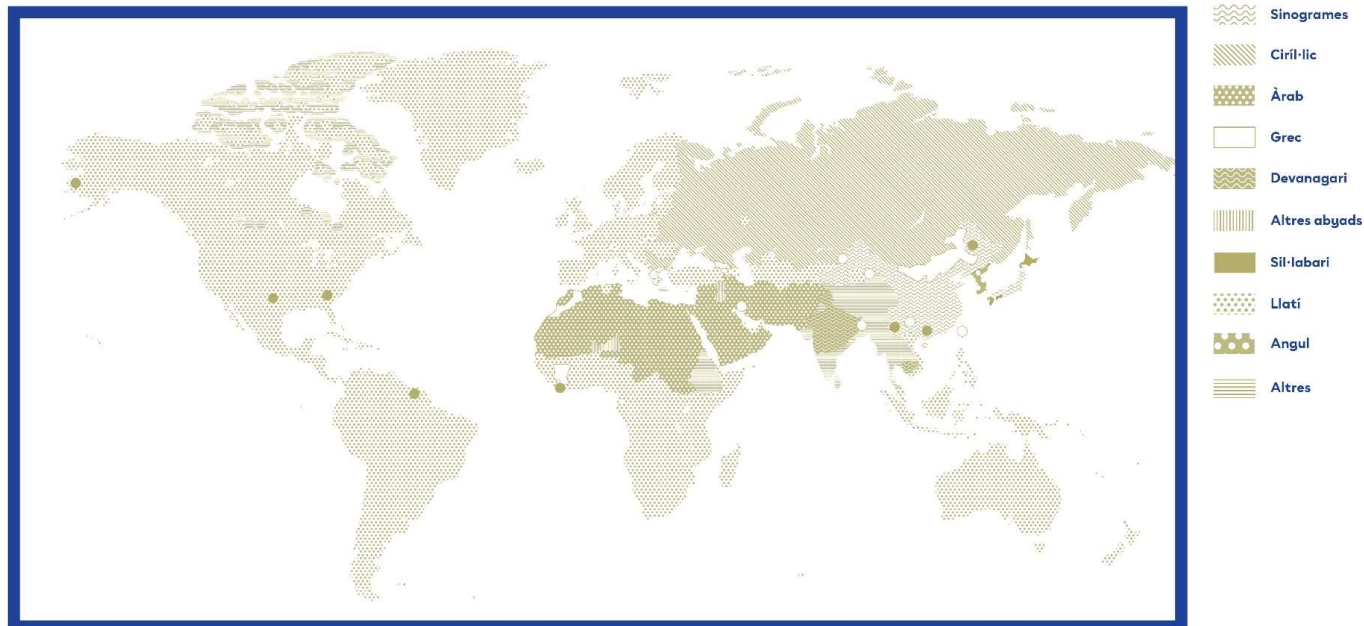
La rellevància de l'alfabet àrab

Al segle IV aC es desenvolupà l'alfabet àrab a partir de l'alfabet nabateu, basat en l'arameu, una de les variants sorgides de l'alfabet fenici.

L'escriba àrab. El paper com a suport d'escriptura.

Els alfabet de la Mediterrània actual

Cinc són els alfabet nascuts a la Mediterrània que encara s'usen en l'actualitat: l'hebreu, el grec, el llatí, l'àrab i el ciríl·lic. Avui dia, pràcticament tots els sistemes d'escriptura del món són presents a la Mediterrània

Relació amb el currículum

Geografia i Història

Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre'n la causalitat històrica

Cronologia i temps històric. Situació en el temps i en l'espai dels fets històrics rellevants.

Vincles entre el passat, el present i el futur.

Interpretar que el present és producte del passat, per comprendre que el futur és fruit de les decisions i accions actuals

Caracterització de les societats del passat. Elements de canvi i continuïtat entre etapes històriques. Arrels històriques de la contemporaneïtat.

Valorar el patrimoni cultural com a herència rebuda del passat, per defensar-ne la conservació i afavorir que les generacions futures se l'apropriïn

Relació amb el currículum

Cultura Clàssica

Iniciació als elements bàsics de les llengües i literatures grega i llatina

Localització en el temps i en l'espai de les llengües grega i llatina. Identificació de les seves arrels comunes i de les relacions amb altres famílies lingüístiques.

Identificació dels trets bàsics dels alfabetos grec i llatí i comparació amb alfabetos d'altres llengües.

Reconeixement de diversos tipus de fonts històriques escrites, identificant els sistemes d'escriptura, els diferents suports materials i les informacions que aporten al coneixement del passat.

Reconeixement de la diversitat lingüística de les llengües romàniques, valorant el seu origen comú.

L'herència de la cultura clàssica

Identificació de les relacions d'intercanvi cultural entre grecs i romans i altres cultures coetànies.

